

A színész képviselőnek állt

Pogány Judit színésznő, Újabbán pedig a kaposvári önkormányzat egyik tagja.

Képviselő. Ő, akit régebben nem érdekelt a politika.

Ő, aki valamikor azt hitte: semmi sincs a világon, ami annyira érdekelhetné, mint a színház. Tévedett. Tévedett?

– Eddig csak színésznőként ismertük Pogány Juditot, egy ideje azonban politikusként is egyre gyakrabban látjuk.

– Sőt azt hiszem, ez így nem is pontos. Egyre ritkábban vagyok látható, mint színésznő. A színház régebbi, repertoáron tartott darabjaiban megtartottam a szerepeimet, de új bemutatásban csupán Csehov Sirályában játszottam. Az önkormányzati munka ugyanis nem egyeztethető össze időben a színházi munkamenettel.

– Nem fél attól, hogy ez alatt az idő alatt akaratlanul is kívülről esik egy bűvös körön? Hogy szívesebben bívna majd mást egy-egy szerepre, hiszen bizonytalanná válik, hogy ön el tudja-e vállalni, illetve végig tudja-e játszani azt.

– Ez tulajdonképpen már most is így van. A rendezők egyelőre így kell hogy gondolkodjanak rólam. Nem szeretnék végleg szakítani a színházzal, de ez az ország nagyon régóta vár arra, hogy valami változzon. Amíg egyébként remény sem volt, nekem eszembe sem jutott elfordulni a színháztól.

– S most hogy találja, megvan az a bizonyos remény a változásra?

– Azt nem lehet megkérdőjelezni, hogy valamennyi változás már történt. A továbbiakra ma már úgy érzem, kevesebb a remény, mint induláskor, de még nem adtam fel: a legrosszabb, legnehezebb helyze-

tekben a kaposvári színház példájára gondolok. A Csiky Gergely Színház az 1960-as években az ország egyik legrosszabb színháza volt. Csak olyan helyen történhet változás, ahol már nagyon nagy a gond. Langyos közegben akár-meddig el lehet vegetálni.

– Mikor volt az a pillanat, amikor úgy érezte, mostantól figyelni kell a politikára, nem lehet kibagyni egy napot sem, mert most már ez a fontosabb?

– Az SZDSZ-ről akkor hallottam először, amikor még nem alakult meg, csak illegális szervezet volt. Eörsi Istvántól, színházunk dramaturgjától kaptam az első híreket, egy volt kollégánomtól pedig a szamizdat kiadványokat. Egyszer csak lázas kíváncsiságot éreztem, és féltékeny voltam Eörsi Pistára, hogy találkozhat „azokkal az emberekkel”. A csoporthoz való tartozásomat Eörsi – ma már tudom, barátságából – húzta, halasztotta. Amikor megalakult az SZDSZ legálisan is, akkor hozott nekem belépési nyilatkozatot. Aztán jöttek a különböző választások, népszavazás – ebben az időben már a gyakorlati munkában is részt vettem –, kampánygyűlések, sok-sok utazás, viták, éjszakákat ültem a tévé előtt, figyeltem, drukkoltam, tanultam, és azon kaptam magam, hogy nyakig ülök a politikában.

– Férje, Koltai Róbert, mit szólt a dologhoz?

– Ő sohasem volt semmilyen párt tagja, most sem az. Azt mondta, hogy bár leginkább az SZDSZ és a Fidesz eszméivel ért egyet, ennek ellenére úgy érzi, egy színésznek minden irányban nyitottnak kell maradnia, ne kötelezze el magát, csinálja a színházat. Ha ezzel elér valamit, rendben van, de ne vegyen részt a nagypolitikában. Persze az SZDSZ-be való belépésem ellen nem tett semmit, de nem is helyeselte.

– A szakmán belül hogyan fogadták elhatározását?

– Most, ahogy jöttem be a színházba, a kollégák hógolyóztak a parkban, s amikor megláttak, azt mondták: „Állj! Azonnal abbahagyni! Jön az önkormányzat!” Szóval egyfelől mennek az ugratások és a viccek, másfelől nagyon is komolyan veszik, tudják, nem mindegy, milyen irányban dőlnek el a dolgok. Divatban vannak olyan vélemények is, hogy akkor kezd egy színész politizálni, ha a pálya félreállítja. Ez rám nem vonatkozhat. Huszonöt éve vagyok színháznál, és mindig rengeteget dolgoztam.

– Most, hogy egy színész is van a kaposvári városatyák között, ez azt jelentheti, hogy nem lesz mostobagyerek a kultúra?

– Szeretném úgy végezni a munkámat, hogy azonnal és a lehető legnagyobb hatásfokkal a konkrét tennivalókhöz nyúljak. Elsőként a városban élő képzőművészekkel szerveztem

meg egy találkozót. Pillanatnyilag az ott elhangzott gondok és panaszok orvoslását céloztam meg. Sajnos már az is világos előttem, lesz olyan kérdés, ami nem a város ügye, és nem biztos, hogy találók rá megoldást. Nincsenek előre-gyártott elméleteim arról, hogyan lehet segíteni a művészetet Kaposváron, de tegyük fel: egy fiatal képzőművész szeretne letelepedni a városban; s lakásra, műteremre lenne szüksége, akkor a végsőkig el fogok menni, hogy segítsék.

– Amióta megyejegű város lett a somogyi megyeszékhely, kérdésessé vált, ki lesz a Csiky Gergely Színház „gazdája”?

– Mivel még nincs parlamenti határozat a megyejegű városok kötelezettségeiről, ezért a hovatartozásról sem lehet végleges döntés. A színház vezetősége korábban sem engedte, hogy felesleges fórumok beleszóljanak a belső munkába. Erre ezután sem kerülhet sor.

– Apropos, színház. Hogyan látja most a társulatot? Létezik-e még a „kaposvári jelenség”?

– Ez a színház úgy nőtt nagyra, úgy jött létre, a „Kaposvár-jelenség”, hogy össze voltunk zárva egy vidéki kisvárosban, egymásra voltunk utalva, és senkit nem érdekelt semmi más, csak a munka, csak egymásra voltunk kíváncsiak. Ennek vége. Ma már a társulat nagy része ingázik Budapest és Kaposvár között. Mindannyiunknak fáj, de tudomásul kell

Fotó: CSOBOD PÉTER

venni, hogy semmilyen időszak sem konzerválható. A társulaton belül történő változásokkal szemben egy dolog nem változott: a színház alapvető célkitűzései és szellemisége. És ez a legfontosabb. Ez lehet a magyarázata annak a vonzerőnek, hogy évről évre szerződnek a színházhoz fiatalok, és a jövőben is fognak majd jönni.

– Az ön esetében a kaposvári színésznő ingázik a főváros és Kaposvár között, vagy a budapesti dolgozik Kaposváron és jár vissza a fővárosba?

– A kaposvári színésznő ingázik Budapestre. Mivel a színházban most keveset dolgozom, az önkormányzati munka pedig nem folyamatos elfog-

laltság, a szabadon maradó napjaimon rohanok Budapestre, ugyanis egyre nagyobb lendülettel és örömmel tanítok Gőr Nagy Mária színitanodájában. De be kell vallanom, még egy munka miatt ugrálok Budapest és Kaposvár között. Egy ellenállhatatlan meghívást kaptam pár hónappal ezelőtt a Pannónia Szinkronstúdióból Mohácsi Emiltől: Walt Disney Kacsatörténetek című rajzfilmjében szinkronizálhatom mind a három kislány kacsát. Ez remek munka. Nagyon szeretem. Meg aztán ebben a „színészi munkában” inséges időszakomban” ez a három kiskacsa köt a szakmához.

BALOGH P. FERENC¹¹¹